

เทศน์เช้า วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ฟังธรรม ธรรมะ เห็นใหม่ คนรุ่นใหม่บอกว่าเราเกิดเป็นมนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ ทำไมต้องมีศาสนา เราเป็นผู้ที่ไม่นับถือศาสนาใดๆ นี่เป็นความเห็นของปัญญาชน แต่ในพุทธศาสนา สอนว่าการเกิดเป็นมนุษย์นี้แสนยาก การเกิดเป็นมนุษย์เกิดมาพบพุทธศาสนา นี่เป็นมงคลชีวิต เป็นมงคลชีวิตเพราะพุทธศาสนาสอนถึงเรื่องพุทธะ พุทธะคืออะไร? พุทธะคือธาตุรู้ คือความรู้สึกรของเรา สอนถึงธาตุรู้ ถึงความพ้นไปจากทุกข์

ฉะนั้น มนุษย์เกิดมา เห็นใหม่ มนุษย์เกิดมาด้วยศักยภาพของมนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ มนุษย์ถ้าไม่มีศาสนามนุษย์เลยยิ่งกว่าสัตว์ มนุษย์มันเอาโรคเอาเปรียบกัน มนุษย์ คูสิร่างกายของมนุษย์เหมือนกับท่อนไม้ท่อนฟืนอันหนึ่ง ท่อนไม้ท่อนฟืนอันหนึ่ง เวลาเขาเอามาทำฟืน เขาใช้ความอบอุ่นได้ เขาใช้ปรุงอาหารได้ เขาใช้เป็นพลังงานได้ ท่อนฟืนอันนั้น ร่างกายของมนุษย์แค่ท่อนฟืนอันหนึ่งนะ แต่ความรู้สึกรของมนุษย์ จิตใจของมนุษย์เวลา มันทำร้ายกันมันทำร้ายได้มหาศาลเลย แต่จิตใจของมนุษย์ถ้ามันตั้งงามขึ้นมา นี่มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ

“ในบรรดาสัตว์ ๒ เท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด”

ถ้าประเสริฐที่สุด เห็นใหม่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนถึงสังขารม สังขารมจะความแปรปรวนของมัน โลกนี้เป็นโลกอนิจจัง ความคงที่ของมันคือการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความเปลี่ยนแปลงนี้เปลี่ยนแปลงไปเพื่ออะไรล่ะ? ถ้าเปลี่ยนแปลงไปนะ เปลี่ยนแปลงไปโดยคนทุกข์คนยาก เปลี่ยนแปลงไปด้วยความทุกข์ความยาก เปลี่ยนแปลงไปด้วยความอาบเหงื่อต่างน้ำ เปลี่ยนแปลงด้วยการกดดันหัวใจของสัตว์นั้นไว้ แต่ถ้าเป็นสัตว์ประเสริฐ การเปลี่ยนแปลงๆ เปลี่ยนแปลงเพื่อคุณงามความดีไป

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย ความเปลี่ยนแปลงการเวียนตายเวียนเกิดเป็นความทุกข์ทั้งนั้นแหละ แต่ความเวียนตายเวียนเกิดนี้เป็นความพอใจของพระโพธิสัตว์ พระโพธิสัตว์พยายามสร้างคุณงามความดี การสร้างคุณงามความดี เห็นไหม คุณลักษณะ ๑๐ ชาตินั้นเป็นเต็มยี่สิบ นี่เขาทดสอบ เขาตรวจสอบกัน ตัดหู ตัดทุกอย่าง นั่นละทำเพื่ออะไรล่ะ? นี่ทำคุณงามความดีมันแสนยาก ทำคุณงามความดีแสนยาก อย่างนี้ ทำคุณงามความดีแบบนี้ทำความดีอะไรล่ะ? คุณงามความดีเพื่อจิตใจของตัวใจ ว่าจิตใจของตัวมันจะซื้อสัจย์กับตัวเองจริงไหม?

สร้างบารมี เห็นไหม ขันติบารมี นี่สมมุติว่าตัวเองเป็นใบ้ กษัตริย์ไม่เชื่อ นี่การสร้างบารมีบารมีเพื่ออะไร? เขาทดสอบ ก็แค่เราสัมมาสมาธิ แค่นี้จะว่าเราจะสร้างขันติบารมีด้วยความอดทน เขาก็พิสูจน์ใจ พิสูจน์ด้วยการตัดหู การตัดจมูก การตัดตัดเพื่ออะไร? เพื่อให้พูดออกมา นี่ขันติบารมี การทำคุณงามความดีแสนยาก โลกนี้เป็นอนิจจัง ความเป็นอนิจจัง สิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นอนิจจังสิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์สิ่งนั้นเป็นอนัตตาเพราะอะไร? เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้จริงเห็นจริงแล้วถึงเอาสังขารอันนี้มาตีแผ่ให้เราเข้าใจ แต่ถ้าเรายังไม่เข้าใจ สิ่งนี้เราจะเข้าใจได้อย่างไร?

สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง ความเปลี่ยนแปลงมันเกิดตลอดเวลา ความเปลี่ยนแปลงนี้ถ้าเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนแปลงด้วยสัจจะ เปลี่ยนแปลงด้วยความคุณงามความดี เปลี่ยนแปลงด้วยทวนกระแส ด้วยเราทำคุณงามความดีของเรา แต่การเปลี่ยนแปลงของคนหยาบช้า การเปลี่ยนแปลงนี้ การเปลี่ยนแปลงใจ แม้แต่จะเกิดสงครามโลกเขาก็หาผลประโยชน์จากสงครามนั้น จะเกิดวิกฤติขนาดไหนเขาก็หาประโยชน์ ในวิกฤตินั้นมันมีประโยชน์ทับซ้อนอยู่ในวิกฤติขนาดไหน ถ้าคนมันต่ำทราม มันหาแต่ผลประโยชน์ มันเบียดเบียนกัน แต่ถ้าคนที่เห็นธรรมๆ นี้ขนาดร่มเย็นเป็นสุขขนาดไหนเขายังเสียสละมากขึ้นๆ เพื่อคุณประโยชน์ของเขา

นี่สิ่งใดที่เป็นอนิจจัง สิ่งที่เป็นอนิจจังมันแปรปรวนตลอดเวลา สิ่งที่แปรปรวนนั้นมันแปรปรวนโดยสัจจะ แต่โดยสัจจะเวลาปัญญาชน เห็นไหม น้ำขึ้นให้รีบตัก เราต้องรีบชวนชวนชวนชวนเอาคุณงามความดีของเรา ชวนชวนเพื่อเอารัดเอาเปรียบ ชวนชวนเพื่อความมั่นคงของเรา แต่ในคำพังเพย “น้ำขึ้นให้รีบตัก” น้ำขึ้นให้รีบตักว่าอย่าดูค้าย อย่าเชื่อนแฆ

คนที่เขาอยู่ปากน้ำ เวลาขึ้นเขาขึ้นมาขึ้นให้รีบตัด เพราะสมัยนั้นยังไม่มี
 สาธารณูปโภค ยังไม่มีน้ำประปา ไม่มีต่างๆ น้ำขึ้นมาก็ให้ตัดซะ เพราะเดี๋ยวน้ำลงไปแล้ว น้ำมัน
 ลงไปมันมีแต่โคลนแต่เลนนั่นล่ะ เราอย่าเขื่อนแซ่ อย่างอนใจ ทำสิ่งใดก็ให้ขยันหมั่นเพียร แต่
 เวลากิเลสมันตีความนะน้ำขึ้นให้รีบตัด ถ้ามีโอกาสผูกพันอย่างเดียว ถ้ามีโอกาสได้ผูกเอาอย่างเดียว
 ถ้าเดี๋ยวน้ำลงแล้วผูกไม่ได้ น้ำขึ้นให้รีบตัด ถ้ามันเป็นศีลธรรมเป็นคุณธรรมรีบตัดให้
 ขยันหมั่นเพียร อย่าเขื่อนแซ่ อย่าคุยค้ายกับชีวิต อย่าปล่อยให้เวลามันล่วงเลยไป

แต่ถ้ามันเป็นกิเลสนะน้ำขึ้นให้รีบตัด โอกาสมาพินทันทีเลย แต่โอกาสมา โอกาสมาให้
 เราทดสอบหัวใจเราใจ โอกาสมาทดสอบว่าจิตใจเรามั่นคงไหม? จิตใจเรามีคุณธรรมจริงไหม? นี่
 โอกาสนั้นมา เราเห็นโอกาสมาแล้ว แต่ละคนๆ นั้นเขาไม่มีปัญญาจะรู้เท่า เราสั่งสอนเขา เราบอก
 เขา สิ่งนี้มันเป็นการเสียเปรียบ สิ่งนี้มันเป็นที่เรากลับไว้ก่อน เดียวถึงเวลาเราได้เปรียบมันจะเป็น
 ประโยชน์กับเรา

นี่ใจพูดถึงพิสูจน์คุณธรรมใจ พิสูจน์หัวใจของเราใจ พิสูจน์สิ่งที่เรามาฝึกฝนกันอยู่นี้ใจ
 ถ้าเราพิสูจน์สิ่งนี้ นี้อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน เวลาสังคม นี้สังคมเกิดจากไหน?
 สังคมเกิดจากสัตว์มนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์สังคมต้องอยู่ร่วมกัน อยู่คนเดียวไม่ได้ มนุษย์ต้องอาศัย
 กัน แต่เวลาสัตว์สังคม สังคมมันเกิดขึ้นมาสังคมมันก็เอารัดเอาเปรียบกัน ถ้าสังคมเอารัดเอา
 เปรียบกัน นี้อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

ถ้าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน นี้สัตว์มนุษย์ มนุษย์เป็นสัตว์ตะเป็นผู้ซื้อ ช้องในอะไร? ช้องใน
 ความคิดของตัว ช้องในกิเลสตัณหาของตัว เราจะมั่งมีศรีสุขขนาดไหน ทุกข์จนเสียใจขนาด
 ไหน ความคิดของคนมีทั้งนั้นแหละ แล้วความคิดของคน กิเลสตัณหาความทะยานอยากมัน
 หยาบมันบางแตกต่างกันทั้งนั้นแหละ ถ้ามันแตกต่างกัน นี่ตรงนี้อุตตา หิ อุตตโน นาโถ ตนเป็น
 ที่พึ่งแห่งตน ถ้าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนประพฤติปฏิบัติขึ้นมาตามความเป็นจริง ที่ว่าสิ่งที่
 เป็นอนิจจัง สิ่งที่เป็นไตรลักษณ์ๆ สิ่งนั้นมันเป็นความจริงที่พระพุทธเจ้าวางไว้ พระพุทธเจ้าตรัสรู้
 ธรรมแล้วพระพุทธเจ้าถึงวางไว้

ไอ้เราไปจำใจปากมา เราเป็นวัฒนธรรมของชาวพุทธ ชาวพุทธเขาเห็นว่ามันแปรสภาพ
 มันเป็นอย่างนั้น เราปล่อยวาง เราโล่งโล่ง ปล่อยวาง ปล่อยวางมันชัด มันเอาขยะไว้ได้พรม เอา
 ขยะไว้ได้ในหัวใจใจ แต่หน้าฉากก็ แหม มีแต่ความว่าง มีแต่ความเว้งว้าง มีแต่ความสุข มันสุข

มาจากไหนล่ะ? อย่าโกหกตัวเอง อุดตา หิ อุดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนมันรู้ ตนมันรู้ นี้
หมามันห่มหนังเสือ

เสื่อเวลามันบันลือสีหนาทอยู่มันน่ากลัวนะ มันสัตว์น่ากลัวนะ มันล่าโดยธรรมชาติของ
มันนะ มันหิว มันกระหาย มันล่าเหยื่อเพื่อความดำรงชีวิตมันเท่านั้นแหละ นี่มันเป็นเสื่อ เวลา
คำรามขึ้นมามันน่ากลัว เวลาหมามันอยากเป็นเสื่อมันห่มหนังเสือแล้วมันก็เห่า เวลาหมามันเห่า
ใคร ไปกลัวหมาบ้าง หมามันเห่าเขาก็เอาหนังสัตว์ยิงมันก็ไปแล้ว หมามันก็คือหมาไง

นี่ก็เหมือนกัน เวลาว่าอุดตา หิ อุดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน แล้วกิเลสมันห่มหนัง
เสื่อ ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บันลือสีหนาทนี่ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ถ้าธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝึกฝนขึ้นมา อุดตา หิ อุดตโน
นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน ตนเป็นผู้ทำความสงบของใจเข้ามา ตนเป็นผู้ที่มีสมาธิ ตนเป็นผู้มี
ความสุขในหัวใจแล้วตนก็ใช้ปัญญาของตน เวลาธรรมจักรมันเคลื่อนไปแล้วมันชำระล้างกิเลส
ในหัวใจเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป

นี่บันลือสีหนาท บันลือสีหนาทเพราะความเป็นจริงอันนี้ไง ถ้าคนจะบันลือสีหนาท มัน
จะเอาที่ไหนบันลือล่ะถ้ามันไม่มีประสบการณ์ของมันไม่มีความจริงในหัวใจของมัน ถ้ามันไม่มี
ความจริงในหัวใจของมันมันทำได้อย่างไร สมาธิก็ชื่อสมาธิ สมาธิเป็นอย่างไร? แล้วปัญญาก็
เป็นชื่อปัญญา แล้วปัญญามันเป็นอย่างไร? อ้าว ปัญญาที่จำนี่ไง ปัญญาที่สมองนี่ไง ปัญญาที่
ความคิดนี่ไง ปัญญาที่การรื้อค้นวิจัยนี่ไง ปัญญานี้ไง ปัญญาอย่างนี้ใครๆ ก็มีนะ แล้วอินส์ไตน์
มันก็ตายไปแล้ว ผู้มีปัญญาที่ว่าโลกยอมรับก็ตายไปหมดแล้ว แล้วตายไปแล้วมันได้อะไรล่ะ?
มันมีอะไรเป็นประโยชน์กับมันล่ะ?

นี่คำว่าปัญญาของโลก โลกก็ปัญญา แต่ถ้ามันมีความจริง อุดตา หิ อุดตโน นาโถ ตนเป็น
ที่พึ่งแห่งตน ใ้อหมาตัวนั้น ใ้อวิชา ใ้อความเห็นแก่ตัวนั้นนะมันต้องมาสාරอกมากายของมัน
มันเปลี่ยนจากหมาเป็นเสื่อ เสื่อเพราะอะไร? เสื่อเพราะมันมีศักดิ์ศรีไง เสื่อ เสื่อเพราะมันมี
คุณธรรมของมัน เห็นไหม มันเป็นนักล่ามันหวงถิ่นของมัน นี่หวงถิ่นคือที่อยู่ของมันไง ถ้าจิต
มันสงบแล้วมันพิจารณาของมัน เห็นไหม อุดตา หิ อุดตโน นาโถ ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน จะพึ่งได้
ต่อเมื่อต้องมีคุณธรรมในหัวใจ จะพึ่งได้นะแล้วมันเห็นใจ มันเห็นความเปลี่ยนแปลง

เวลาคนที่ประเสริฐนะ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้องค์เดียว สอนสามโลกธาตุ คนๆ เดียวนะ เทวดา อินทร์ พรหมมาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดูหลวงปู่มันสิ เวลาเทวดา อินทร์ พรหมมาฟังเทศน์ๆ ฟังเทศน์จนรับไม่ไหว ต้องส่งเทวดาไปให้กับสัททวิหริกรุกษิย์ของท่านเทศนาว่าการต่อบ้าง ช่วยกัน คนๆ เดียวเทวดา อินทร์ พรหมยังหวังฟัง นี่สิ่งที่หวังฟังๆ เพราะอะไรล่ะ?หวังฟังว่าจิตใจของเรานะ เวลาจิตของเราเวลาเราทุกข์เรายาก ในใจของเราเรารู้ของเราใช่ไหม เทวดา อินทร์ พรหม จิตใจของเขา เขาก็บีบคั้นใจของเขาเหมือนกัน

นี่ความบีบคั้นในหัวใจ คุณบริหารจัดการได้ทุกๆ อย่างเลย แม้แต่ข้าวของเงินทองไม่มีเราก็กู้ยืมเขามาใช้ได้ เวลาหิวกระหายขึ้นมาก็หากคนอื่นมาเจือจานได้ หิวกระหายก็หาขี้มหาขี้เขามาใช้สอยได้ แต่เวลามันทุกข์มันยากจะไปกู้จากใครล่ะ? จะไปหาใครมาช่วยล่ะ? นี่มันจะไปเอามาจากไหนช่วยล่ะ? ถ้ามันเป็นจริงขึ้นมา เวลาเทวดา อินทร์ พรหมเขาก็มีความบีบคั้นอย่างนี้เหมือนกัน พอเขาบีบคั้น คนที่บีบคั้น คุณสิเทวดาตายไหม? พรหมตายไหม? เวลาคนจะตายคอดกไหม? เวลามันบีบคั้นในหัวใจ หัวใจทุกข์ไหม? ถ้ามันทุกข์แล้วทำอย่างไร เป็นถึงเทวดาช่วยตัวเองไม่ได้ เป็นถึงเทวดาช่วยตัวเองไม่ได้ ทำอย่างไรล่ะ?

นี่ไปถึงมาฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไป เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสารอกคายความเป็นสัตว์ เสือต่างๆ ออกไปจากหัวใจ สารอกคายสิ่งที่เป็นสุนัข คายต่างๆ ออกไปจากใจ แล้วคายอย่างไร? คายอย่างไร? ถ้าคายอย่างไร ที่นี้ต่างหาก ในหัวใจเราต่างหาก ความสุขความทุกข์ในใจของเราต่างหาก สิ่งทีกระแเสสังคัม สิ่งทีมันแปรสภาพของมันมันเป็นอนิจจังไม่มีอะไรคงที่หรอก ใครจะมีอำนาจวาสนาสูงส่งขนาดไหนก็เป็นวาระของเขา

นี่คนมีบุญมาเกิดนะ คนมีบุญมาเกิด ฤดูกาลต่างๆ ฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาล ประชาชนจะร่มเย็นเป็นสุข สังคมจะมีความรื่นเริง สังคมจะอบอุ่น เวลาคนชั่วมาเกิดมันแห้งแล้ง มันมีแต่ภัยพิบัติ มันมีแต่ความทุกข์ความยากไปทั้งนั้นแหละ นี่ขนาดสภาวะแวดล้อมนะ เพราะอะไร? เพราะคนดีคนชั่ว คนดีคนชั่ว ถ้าคนมันดีจริง นี่เกิดมาทั้งสภาพมันแห้งแล้งก็พัฒนาจนมันดีขึ้นมาได้ จนมันมันคงดีขึ้นมาได้ ถ้ามันคงดีขึ้นมาได้ นี่วาระ เกิดร่วมกับคนมีบุญ บุญพาเกิดๆ แม้แต่เราเองเราก็มีบุญกุศลมีบาปอกุศลในหัวใจของเราเป็นแดนเกิด เกิดมาแล้วเจอผู้นำที่ดี เจอสังคมที่ดี สิ่งนี้มันเป็นประโยชน์กับเรา

นี่บุญพาเกิด นี่บุญทั้งนั้นแหละ ทำแล้วเราไม่ได้สิ่งใด ทำแล้ว ทำบุญแล้วไม่ได้บุญ บุญมันเป็นอะไรล่ะ? ไอนั่นมันบาป นี่พอทำอะไรแล้วพยายามแสวงหาให้ผลตอบแทนให้ได้ตั้งใจ เรา ไม่รู้จักเลยว่าการเกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ อริยทรัพย์มันเกิดมาอย่างไร? แล้วสิ่งนี้มีค่า มีค่าคือความสุขความทุกข์ในใจ สิ่งที่มีค่าคือความรู้สึกลึกซึ้งอันนี้มีค่าอย่างไร? คุณติทางร่างกาย คุณติร่างกายเจ็บไข้ได้ป่วยก็ไปหาหมอ เวลามันทุกข์ใจขึ้นมา ก็ไปหาจิตแพทย์ แล้วเวลาจะพ้นจากทุกข์มันเอาอะไรไปพ้นล่ะ? จิตแพทย์มันพาให้พ้นทุกข์ไหม? จิตแพทย์มันก็ทำให้จิตที่มันผิดพลาดไป จิตมันเสียหายไปกลับมาเป็นปกติ เป็นปกติก็เป็นปุณฺชน ปุณฺชนคนหนา คนหนาคือคนพึ่งตัวเองไม่ได้

นี่รูป รส กลิ่น เสียงนะ เวลามันพัฒนา ลมพัดมาตื้นตื้นไปหมดเลย นี่คำนินทาใจ เวลา นินทามันผ่านหูมาเค็ดรื้อนไปหมดเลย แต่เวลาปุณฺชนคนหนา ถ้าทำให้คนบางเป็นอย่างไร? ทำให้คนบางก็ต้องมีปัญญา นี่ปัญญาแล้ว ปัญญาอย่างนี้เป็นปัญญาอบรมสมาธิ ปัญญาโลกีย์ปัญญา ปัญญาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ศึกษาทฤษฎีมา ศึกษามาแล้วก็ซาบซึ้ง แค่ทฤษฎีก็ทิ้งแล้ว เอ๊ะ พระพุทธเจ้ารู้ได้ขนาดนี้เชียวหรือ? โอ๊ย พระพุทธเจ้าพ้นทุกข์ไปได้เชียวหรือ? เอ๊ะ พระพุทธเจ้าก็เป็นคนเหมือนกันทำไมพ้นทุกข์ได้ โอ้เราปฏิบัติมาเกือบเป็นเกือบตายไม่เห็นได้อะไรเลย

ไม่เห็นได้อะไรก็เพราะบารมีมันอ่อนแอไง ทำก็ทำไม่จริงใจ หัวใจก็โลเลใจ พอทำไปก็ คาคหมายไปใจ นี่มันคาคหมายคาคคาคไปหมดเลย จะมีคุณธรรมขนาดนั้น ปฏิบัติแล้วอดเยี่ยมขนาดนั้น ในโลกนี้ไม่มีใครปฏิบัติได้เข้มแข็งไปกว่าเรา ในโลกนี้ไม่มีใครปัญญาดีไปกว่าเรา ในโลกนี้ไม่มีใครเก่งไปกว่าเรา ในโลกนี้ไม่มีใครสู้เราเลย มันเอาตัวมันไม่รอด แต่ถ้ามันใช้ปัญญาอบรมสมาธินะ ความที่เป็นเราๆ ความที่เก่งกาจ เก่งกาจมันเป็นเก่งกาจโดยตัดหาความทะยานอยากมันล้นฝั่ง คุณติเวลาน้ำท่วมมันล้นเจ็อน มันไหลของมันล้นของมันไป อันนี้ความเห็นของเรา ปัญญาของเรามันล้นฝั่ง มันล้นฝั่งมันไม่มีประโยชน์อะไรหรอก มันทำลายมาหมดแล้วล่ะ เขากันไว้ไม่ให้มันทำลายสิ่งใด มันก็ท่วมไปหมด ทำลายทรัพย์สิ้นเขาไปหมด

นี่ก็เหมือนกัน ความคิดเรามันทำลายตัวเราไปหมด แล้วมันจะไปทำลายคนอื่นเรายังไม่รู้เรื่องเลย แล้วบอกว่ามีปัญญามากๆ แต่ถ้ามีสติปัญญา เห็นใหม่ ความคิด นี่ความคิดเป็นการสื่อสาร การสื่อสารการต่างๆ ความคิดเป็นการสื่อสาร ถ้าเป็นความคิดที่ดี ความคิดที่ดีก็หาประโยชน์มาสื่อสาร สื่อสารเพื่อความเข้าใจต่อกัน ถ้าเรามีปัญญาเราจะสื่อสารเพื่อประโยชน์กับ

เขา แต่ความคิดที่มันไปกว้านเอาฟืนเอาไฟมา ทุกอย่างมันขัดใจ มันไม่พอใจ มันไม่ได้ตั้งใจ อันนี้คือตัดหาความทะยานอยากทั้งนั้นแหละ แล้วเราจะคิดอย่างไรให้มันเป็นประโยชน์ล่ะ?

มีสติปัญญาตามความคิดมันก็ปล่อยความคิดขึ้นมา เพราะความคิดมันเกิดดับ ความคิดถ้ามีสติปัญญามันก็หยุดนะ ถ้าความคิดไม่มีสติปัญญามันท่วมท้นนะ ความคิดเวลามันโกรธ เห็นไหม เวลามันโกรธ เวลามันหลง เวลาคนหลงไหล เวลาเดือนมันมันยังไม่ฟังเลย มันยังไปดิเสียนคนที่เดือนว่าให้โทษกับมันนะ แต่วันไหนมันได้สติขึ้นมามันจะเห็นคุณกับเขาเลย เพราะอะไร? มันขาดสติ มันขาดปัญญา แต่ถ้ามีสติปัญญามันแยกแยะของมัน มันเข้าใจของมัน มันปล่อยของมัน ปล่อยความคิด แล้วปล่อยได้อย่างไรล่ะ?

นี่จากคนหนา คนหนาสิ่งใดมาเป็นของเรา เราคิดเองมันจะเป็นโทษได้อย่างไร? ความคิดนี้ก็ของเราทั้งนั้นแหละ ปัญญาที่เป็นของเราทั้งนั้นแหละมันจะเป็นโทษได้อย่างไร? เป็นโทษเพราะตัดหาความทะยานอยาก เพราะหมามันห่มหนังเสือ มันเป็นหมา แต่มันอ้างอิงธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือหนังเสือ นั่นคือสีหนาท คือเสือบันลือสีหนาท อ้างธรรมอันนั้นแต่ตัวเองเป็นหมา นี่เป็นหมามันก็ไม่รู้มันก็ไม่เข้าใจ มันก็คิดเบียดเบียนตัวเองตลอดเวลาไป แต่ถ้ามีสติปัญญาขึ้นมามันแยกแยะ นี่มันแยกแยะของมัน

ความคิด ความคิดนี้ก็คิดมาแล้ว ความคิดให้โทษมาแล้วมันปล่อยได้ มันปล่อยได้ นี่จากปุถุชนเป็นกัลยาณปุถุชน ปุถุชนคนมีสมาธิเหมือนกัน สมาธิของปุถุชน สมาธิของโลก นักวิทยาศาสตร์เขาทดลองวิทยาศาสตร์เขาต้องมีสมาธิของเขา ใจสมาธิอย่างนี้เป็นสมาธิของปุถุชน สมาธิของโลกๆ มันเป็นโลกีย์ปัญญา เป็นเรื่องโลก เป็นโลกทัศน์ เป็นตรรกะ แค่นี้ โลกมีแค่นี้ แต่เพ็งมาเป็นกัลยาณปุถุชน มันเท่าทันความคิดของตัวเองมันปล่อย มันปล่อย มันปล่อยก็แปลกแล้ว เอ๊ะ เอ๊ะความคิดเราก็ควบคุมได้เนาะ ความคิดคอนโทรลได้ ความคิดนี้ให้คิดก็ได้ ไม่ให้คิดก็ได้ นี่มันสงบมาแล้ว มันสงบ

กัลยาณปุถุชนมันเห็นโทษไหม เห็นโทษของความคิด เห็นโทษของความคิดแล้วมันจับต้องได้ มันวางได้ วางได้เพราะสติเพราะปัญญา พอวางได้ๆ นี่เป็นกัลยาณปุถุชน แล้วจิตสงบขึ้นไป ทำให้มันคงขึ้นมามีความสุขแล้ว จิตสงบหมายความว่ามันไม่ปรากฏตัวมันเอง มันไม่ปรากฏมันไปรับรู้สิ่งต่างๆ ธรรมดาของจิตมันเสวยอารมณ์ นี่โดยสัญชาตญาณ โดยความเป็นจริง

ความรู้สึกมันเป็นแบบนี้ แต่เวลามันเป็นกัลยาณปุณฺณมันควบคุมได้ มันรู้มันเห็นของมัน มันไม่ปรากฏอารมณ์ความรู้สึก ไม่ปรากฏต่างๆ แต่มันรู้โดยตัวมันเอง

นี่สัมมาสมาธิจนความมันคงขึ้นมามันก็มีความสุขของมัน เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม มันจะไปของมันแล้ว สิ่งนี้ถ้าเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง แล้วพิจารณาไปมันเห็นจริงของมัน มันไม่ใช่เห็นโดยตำรา ไม่ใช่เห็นโดยการคาดหมาย ไม่ได้เห็นด้วยจินตนาการ ไม่ได้เห็นอย่างนั้นหรือ เห็นอย่างนั้นมันเห็นแบบโลกๆ คาคเตา การปฏิบัติธรรมคั้นเคาธรรมได้ธรรมคั้นเคา คาคเคาธรรมก็ได้ธรรมคาคเคา ถ้าปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ปฏิบัติธรรมตามความเป็นจริงของธรรม แล้วปฏิบัติตามความเป็นจริงของธรรมมันเป็นอย่างไร? นี่ถ้าปฏิบัติตามความเป็นจริงของธรรมมันจะเห็นเป็นความจริง

"สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการเกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องดับเป็นธรรมดา"

มันเห็นเป็นอนิจจัง เห็นเป็นทุกขัง เห็นเป็นอนัตตา พอเห็นอนัตตา นี่ไงที่ว่าสิ่งที่แปรสภาพๆ มันแปรสภาพโดยธรรมชาติของมันอยู่แล้ว สิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจังทั้งหมด ทุกอย่างแปรสภาพหมด คุณก็เกิดแล้วมันต้องตายทั้งนั้นแหละ ไม่มีสิ่งใดคงที่มันแปรสภาพตลอด แต่เราก็นอนใจว่ามันยังอยู่กับเราไปก่อน ยังอยู่กับเราไปก่อน แต่พอจิตมันสงบแล้วจิตมันเห็นสติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง มันพิจารณาของมัน มันเห็นในปัจจุบัน เห็นในปัจจุบันมันเห็นตามความเป็นจริง มันถึงเป็นสัจจะในหัวใจนั้น เป็นผู้รู้เห็นตามความเป็นจริงนั้น นี่มันสำรอกความเป็นสุขนั้นออก สำรอกความหลงตัวเองนั้นออก

ถ้าสำรอกมันออก นี่มันบันลือสีหนาทมันจะเป็นเสื่อตามความเป็นจริงนะ สัจธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมวินัยนี้ไว้แล้วปฏิบัติขึ้นมาเป็นความจริงของเรา มันก็เป็นธรรมวินัยของเราไว้ เห็นไหม ถ้ารู้จริงเห็นจริงแบบนี้ แล้วมันจะไปตื่นเตนกับสิ่งข้างนอกไหม? แล้วมันไม่ลึฬพตปรมาส ไม่ลูปคลา ไม่โกหก ไม่หลอกลวง ไม่ลือฉกกับตัวเอง นี่ไงลือฉก นังปฏิบัติธรรม เอาไว้ก่อน มันผัดวันประกันพรุง หลอกตัวเองไปวันๆ หนึ่ง หลอกตัวเองไปวันๆ ตั้งใจทำจริงแล้วก็ไม่ได้จริงสักคนหนึ่ง ปฏิบัติแล้วไม่มีใครได้ตั้งใจสักคนหนึ่ง

เราปฏิบัติตามเวลาที่เรที่ตั้งใจไว้ ถ้ามันไม่ได้ ไม่ได้ก็ปฏิบัติไปก่อน ไม่ได้ก็เป็นตบะธรรมแผดเผามัน แผดเผาความคิด แผดเผาสิ่งที่ค้นหาความทะยานอยาก แผดเผาไอ้สิ่งที่มันเหนื่อหัวใจ แผดเผาไอ้ที่มันสั้นใจ แผดเผามันไปเรื่อย แผดเผามันไปเรื่อย มันไม่จริงก็ให้มันรู้ไป

ภาวนาไปเรื่อย นี่ตบะธรรม มีตบะธรรมทำของเราด้วยความหมั่นเพียรของเราไปมันต้องสงบได้ ถ้ามั่นทำของมันได้ตามความเป็นจริง

นี่สิ่งที่ว่าสรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง มันแปรสภาพของมันอยู่อย่างนี้ ใครจะมีทิฐิมานะ ว่าตัวเองเป็นคนดี ตัวเองทำเพื่อประโยชน์ นี่สังขารเป็นสุจริต คุณธรรมมันเป็นการยืนยัน ทางโลกเขาแย้งชิงความชอบธรรมกัน คุณกฎหมายสิมันตีความกันไปเรื่อย มันแย้งชิงความชอบธรรม แล้วความชอบธรรมผิดชอบชั่วดีนักปราชญ์ต้องรู้ สัจจะความผิดชอบชั่วดี คนนี้รู้ได้ แม้แต่ผิดชอบชั่วดีกฎหมายใครๆ ก็รู้ ใครๆ ก็อ่านได้ ใครๆ ก็ตีความเข้าข้างตัวเอง แต่ถ้าเป็นสัตตะบุรุษ ที่ไหนไม่มีสัตตะบุรุษ ที่นั่นไม่ใช่สภา ที่ไหนไม่มีคนมีคุณธรรม ที่นั่นไม่ใช่สัตตะบุรุษ เราอยากเป็นสัตตะบุรุษ เราทำคุณงามความดีของเรา เราข้าน้อยใจ สังคมเป็นแบบนี้ สังคมมันแปรสภาพของมันไป อยู่ที่ว่าคนดีมากหรือคนชั่วมาก สิ่งนี้มันเป็นของมันอยู่อย่างนั้น

แต่ของเรา เราต้องย้อนกลับมาที่นี้ ย้อนกลับมาหัวใจของเรา ให้มีจุดยืนของเรา เห็นไหม เราย้อนมาจุดยืนของเรา แล้วเราภาวนาของเรา ไม่อย่างนั้นเราจะบอกว่าพุทธศาสนาเขาสอนให้คนทำคุณงามความดีกัน เราก็เป็นชาวพุทธก็เหมือนกัน ทำไมมันมีปัญหาไปตลอดเลย ปัญหาอย่างนี้มันเป็นปัญหาว่าคนดีมากหรือคนชั่วมาก ผิดชอบชั่วดีทุกคนรู้ได้ ถ้าผิดชอบชั่วดีเรารู้ได้ ทำไมเราไหลไปสิ่งที่กระแสดังค่อมอย่างนั้นล่ะ?

ถ้าผิดชอบชั่วดีเรารู้ได้ แม้แต่ผิดชอบชั่วดีเรารู้ได้ ถ้าเราปฏิบัติมันก็ไม่หลอกตัวเอง ถ้าผิดชอบชั่วดีเราก็ตะแบง เราก็หนีผลของเราไป แล้วเราบอกเราจะปฏิบัติธรรม เราอยากจะเป็นคนที่สะอาดบริสุทธิ์ เราอยากจะเป็นคนที่มีคุณธรรม แล้วมันเป็นคุณธรรมได้ไหมล่ะ? ต้นคด ปลายมันจะตรงไหม? ต้นมันคด แต่ถ้าเราขึ้นต้นที่มันตรง เพราะต้นที่มันตรง ตรงก็มีแก่นี่เอง ตรงก็มีชุมชนเราหน่อยเอง แต่ให้เราตรงของเรา เราเชื่อสัตย์กับเรา เราหวังคุณธรรมของเรา เราหวังสังขาร เราหวังคุณงามความดีในหัวใจของเรา เราปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม จะทุกข์จะยากอยู่ที่อำนาจวาสนาบารมีของคน ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม สมควรสัจจะ สมควรตามความเป็นจริง สมควรของเนื้อแท้ของธรรมนั้น เราต้องการธรรมแบบนี้ เอวัง